

CELLIST ELLA VAN POUCKE TE GAST BIJ DUTCH DELIGHT

VOOR VEEL MUSICI IN NEDERLAND IS HET EEN MOEILIJKE TIJD

Ella van Poucke (1994) behoort tot de top van de huidige generatie cellisten. Ze wordt wereldwijd geprezen om haar muzikale integriteit, haar instrumentale vaardigheden en haar intense podiumpresentatie. Op 19 december is ze te gast in de concertserie Dutch Delight, waar ze wordt geïnterviewd door Beitske de Jong van NPO Klassiek en aansluitend vier sprookjesachtige stukken ten gehore brengt, van Prokofjev, Janáček en Schumann.

We spreken haar tijdens de Cello Biënnale, het grootste cellofestival ter wereld, dat elke twee jaar plaatsvindt in Amsterdam. Ze heeft het druk; ze geeft tijdens het tiendaagse festival maar liefst drie concerten en een masterclass en zit in de jury van het Nationale Cello Concours. De laatste dagen van de Biënnale zal ze niet meemaken, want dan speelt ze alweer op een kamermuziekfestival in Polen; het leven van een topmusicus in een notendop. ➤

INTERVIEW: YVON VAN APeldoorn | FOTO: MAARTEN KOOLS

“Feeëriekke schoonheid die je de adem beneemt.”

NRC over de Schumann-cd

► **Je komt uit een heel muzikale en getalenteerde familie; je moeder was altviolist, je vader is trompettist, je broer een succesvol pianist. Hoe was het om in dat gezin op te groeien?**

“Ik heb een heel fijne en warme jeugd gehad, waarin muziek een grote rol speelde. En eten; mijn moeder kan echt fantastisch koken. Op mijn zesde ben ik begonnen met cello spelen. Mijn ouders hebben mij, en ook mijn broers en zusje, altijd veel vertrouwen gegeven en van jongs af aan gestimuleerd. Mijn oudere broer Nicolas is pianist, mijn jongere broer Timothy is danser bij het Nationaal Ballet, mijn zusje Anna speelt altviool in een amateurorkest. We hebben nog steeds een heel hechte band, we begrijpen elkaar goed omdat we allemaal weten wat dit vak inhoudt. Ik heb een lange periode in Duitsland gestudeerd, maar tegenwoordig wonen we allemaal bij elkaar in de buurt. Mijn ouders nog steeds in Almere en mijn broers, mijn zus en ik in Amsterdam, op loop- en fietsafstand van elkaar.”

Ik heb er in de introductie al even naar gehint, maar kun je iets meer vertellen over jouw leven? Hoe zien jouw dagen eruit?

“Mijn leven is heel gevarieerd, geen dag is hetzelfde. Ik speel veel concerten en ik reis dus ook vaak. Deze maand was ik toevallig veel in Nederland, in verband met de Biënnale, maar morgen vertrek ik naar Polen en als ik terugkom heb ik een concert in Eindhoven. Daarnaast ben ik bezig met een project rondom de Bach-suites

en heb ik een eigen concertserie in Amsterdam, wat naast het spelen ook organisatorisch werk inhoudt. En sinds drie jaar geef ik les aan het conservatorium, daar heb ik zeven leerlingen. Ik doe dus veel verschillende dingen en dat vind ik heel leuk.”

Heb je dan ook nog tijd om elke dag te studeren?

“Ja, natuurlijk, studeren is de basis, dat is voor een musicus net als eten en drinken. Je moet studeren om in vorm te blijven en je te blijven ontwikkelen. Dat geldt voor elke kunstvorm. Ik vind het een heel fijn onderdeel van mijn leven, omdat ik me graag goed voorbereid op concerten, maar ook omdat ik het heel mooi vind om te merken dat mijn interpretaties door de jaren heen steeds veranderen. Je hebt tijd nodig om mee te groeien met een werk. Stukken die ik vijf jaar geleden speelde klinken nu heel anders.”

Kende je de serie Dutch Delight eigenlijk? Wat vind je van het format?

“Ik heb al vaak in De Oosterpoort gespeeld, dus ik ken de zaal, maar dit concept kende ik nog niet. Meestal geef ik gewoon een recital, met soms na afloop een meet&greet of een kort interview. Omdat spelen veel concentratie kost, vind ik het altijd wel fijn om het praatgedeelte achteraf te doen. Deze volgorde, eerst geïnterviewd worden en daarna pas spelen, is dus best spannend. Maar ik denk ook dat het een mooie manier is om contact te maken met het publiek.”

Je gaat samenspelen met pianiste Nathalia Milstein. Is dat voor het eerst?

“Nee, we hebben eerder samengespeeld, maar dat is al wel een tijdje geleden. Nathalia is een vriendin van mij en een fantastische pianist. Ik heb haar gevraagd om dit samen met mij te doen. Het is fijn om met mensen te spelen die je kent, dan kan je de kennismaking overslaan en gewoon meteen aan het werk gaan. Nathalia kan ook héél mooi Schumann spelen.”

Jullie spelen onder andere twee stukken van Schumann. Jouw eerste album, dat je uitbracht in 2021, is ook met werk van Schumann. Wat trekt je aan in hem als componist?

“Zijn muzikale taal heeft iets heel menselijks. De emoties die hij in zijn muziek overbrengt raken mij heel erg. Ik kan me goed vinden in zijn fantasie en kwetsbare manier van muziek schrijven. Schumann was een componist met een enorm rijke innerlijke wereld. Hij had mentale problemen, hij was niet per se heel erg in balans. Maar hoe hij dat in zijn muziek uit is zo ongelooflijk mooi en bijzonder. Hij hoorde bijvoorbeeld verschillende stemmen in zijn hoofd, daardoor is zijn muziek zo veelzijdig. Het springt emotioneel gezien alle kanten op. Enerzijds heeft hij een heel introverte en bijna hemelse kant, maar een paar maten later kan hij ineens de explosieve en extroverte Schumann zijn. Er zit heel veel leven in zijn muziek.”

Is hij je favoriete componist?

“Hij is een van mijn favoriete componisten. Zijn celloconcert heeft een speciale plek in mijn hart, maar ik hou ook heel erg van Bach en van Beethoven. En van de sonates van Rachmaninov. En van Schubert en Mozart... er is zó veel mooie muziek, ik speel bijna altijd stukken waar ik van hou. Heel af en toe komt er wel eens iets langs waar ik wat minder gek op ben, maar ook dat is op een bepaalde manier weer interessant.”

Kamermuziek wordt traditioneel van blad gespeeld, maar je solowerken zijn altijd uit het hoofd. Hoe doe je dat, hoe onthoud je al die stukken? Of heb je ook een soort spiergeheugen?

“Het is een combinatie. De Bach-suites bijvoorbeeld, die speel ik al vijftientig jaar. Die muziek gaat in je systeem zitten. In je mind, maar ook in je spieren. Hoewel je nooit mag gaan vertrouwen op dat spiergeheugen.”

Ben je, met zo ontzettend veel ervaring, nog gespannen of zenuwachtig voor een optreden?

“Ja, ik voel altijd spanning. Het is voor mij een teken dat ik het belangrijk vind wat ik aan het doen ben, dat ik erom geef. De zenuwen zijn er niet omdat ik bang ben voor wat anderen van me vinden, maar omdat ik iets waarmee ik zo intens bezig ben gewoon heel graag op mijn allermooiste en allerbeste manier wil presenteren.”

Is het denkbaar dat je een ander leven zou leiden? Buiten de muziek?

“Nee, een leven zonder muziek is voor mij echt ondenkbaar. Maar ik moet zeggen dat het lesgeven aan het conservatorium wel echt een andere dimensie heeft aangebracht in mijn bestaan. In de zin dat ik nu meer verantwoordelijkheden heb. Ik vind het heel leuk om jonge mensen te helpen en mijn ervaring door te geven aan de nieuwe generatie. Ik zie wel dat het tegenwoordig voor veel musici in Nederland een moeilijke tijd is. Het is geen makkelijk leven, er zijn veel risico's. Wanneer je werk iets is waar je zo gepassioneerd over bent, dan zie je het als veel meer dan werk. Het is iets heel kostbaars en je bent heel kwetsbaar, omdat mensen er vanuit de politiek ineens invloed op kunnen hebben. Maar tegelijkertijd is het zo'n prachtig vak, ik ben ontzettend blij met wat ik doe.”

✘

ELLA VAN POUCKE & NATHALIA MILSTEIN DUTCH DELIGHT

Robert Schumann: Fantasiestücke op.73

Leos Janáček: Pohádka voor cello en piano

Robert Schumann: 3 Romances op.94

Sergei Prokofjev: Sonate voor cello en piano op.119 in C

Tijdens Dutch Delight ontmoet je de supertalenten van de Nederlandse klassieke muziek en maak je kennis met hun verrassendste kanten. Voor de pauze is er een interview met de musici, waardoor je allerlei leuke en interessante weetjes hoort die je niet in een doorsnee concertprogramma leest. Daarna geniet je een uur lang met net iets nieuwsgierigere oren van de muziek.

Nederland telt een flink aantal uitzonderlijk goede cellisten. Dus als je zoals Ella van Poucke wordt gezien als een van de uitblinkers van je generatie, ben je echt waanzinnig goed. In 2021 verscheen haar internationaal lovend ontvangen debuutalbum met cellowerken van Schumann, twee jaar later volgde een al even prachtige, vrijwel geheel aan Rachmaninov gewijde opname.

Tijdens Dutch Delight gaat NPO Klassiek presentatrice Beitske de Jong voor de pauze met Ella in gesprek. Na de pauze duikt Ella samen met de Franse pianiste Nathalia Milstein in de werelden van Janáček, Prokofjev en Schumann, die allen een diepe liefde koesterden voor sprookjes, natuur en poëzie.

**DONDERDAG 19 DECEMBER, 20.15 UUR
SPOT/DE OOSTERPOORT, KLEINE ZAAL**